

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1863

De S. Leucio Episcopo Brundusii, In Italia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](#)

Ex mss.

erant circa Dei verbum et fidem, verbo divino subigerent. Et haec non latenter neque in operto facere studebant, sed palam, et manifeste obviam veritati venientes culpabant. In religiosis et ignorantibus Dei verbum ita ostendebant, ut opus eorum non vanum videretur, nec longe a spe. Et hi quidem suadebant eos ab errore discedere; illi vero qui suadebantur recipiebant cum gaudio doctrinam.

Comprehenduntur.

Sistuntur Iudici,

Objurgantur.

Polyeuctus intrepide respondet.

f

c Sed ut jam ultra modum et contra decreta hos Sanctos quam plures facere sperarent, comprehensos trahebant ad iudicia: illi vero Sancti nihil contradicentes sequabantur, et nec tantum cruciatus plagarum aut sugillationes trahentium patiebantur, sed et omnia c ad eadem eorum festinantes obviam ibant: religiosissimi et illi quidem servi Dei, his passionibus increscentes ridebant: filii vero diaboli in maiore ira cumulabantur: et in contentione exardebant. Et quidem novissime offeruntur Iudici. *d* Judex vero respiciens eos, et de vultu et de habitu d verecundos, et honore dignos, stupefactus ait ad eos: Admiror vos viros, quomodo ad tantam astatem venientes, derelinquere sustinetis: aut quomodo ipsi a merita vobis prudentiae regula excidistis, qui alios docere deberitis, scire non possum. Vel passiones praecessorum e metum injiciant vobis: verecundor enim aetates vestras, et has cruciare pigror, de habita vestro stimulatus.

e *f* Et haec quidem Judex ad eos nimia f verecundia tactus dixit. Illi vero Sancti responderem jussi semetipsos considerantes; respondit Polyeuctus: Non est lamentationis hoc tempus. Tunc enim nobis erat lamentandum, quando patrum nostrorum errorem sequentes, digna lamentationis opera faciebamus: tunc miseri, scelesti, atque Deo ignobiles, quando

verbum ejus nesciebamus. Ita audi nunc contraria eorum quae dixisti: non propter nosmetipsos verecundi, nunc tibi assistimus; sed propter Deum nostrum. Non honoras nos propter astatem, ut dixisti, sed propter verbum, cui credimus. Itaque si digna recti sensus sapis, depone nunc tyrannicam potestatem, et verbo Christi Domini nostri suaus liberam ceteris ingredere viam, quae sine errore est: salva in errore constitutam gentem, cui creditus es, sed ab homine corruptibili et tyrannice potestate conviventi. Si hanc vanam tutelam, quam ab adversariis salvare creditus es, incipes relinquere, accipies a Christo tutelam, et multo melius tibimetipsi subvenies: et ejusdem possessores magis magisque verbum docebis, et si g tyrannicae legi non suadetis, ille te salvum faciet, et ejus dolores tibi vitam aeternam donabunt.

g Hæc cum dixisset vivacissimus vir Polyeuctus, intolerabiliter ferebatur in silentio Præcipis, et jucundo quidem provocatori ad respondendum obticuit, ad poenas vero ejusdem preparabatur: quiue respiens ad predictos sodales, ait: Forsitan et vos huic similia sapitis. At illis devotissimis viris confessis Can-dianio etiam et Philoromo, tamquam ex una voce, et una lingua, et eandem professionem promulgantibus; irreligious Princeps respondit: Ergo eadem cum illo similia sapitis! Et haec dicens, questionariis Sanctos tradens, igni corpora eorum consummari præcepit.

a Ms. Velserti, inconsci. b Idem ms. debili animo.
c Idem ms. ad sedem eorum festinanti. ms. S. Bertini ad cedere eorum festinanti.
d Ms. S. Maximini, verendos, et forte rectius.
e Ms. Velserti, modum. f Ms. S. Max. iracundia.
g Idem ms. tyrannice legioni suaseris.

Adjudicantur igni.

DE S. LEUCIO EPISCOPO BRUNDUSII, IN ITALIA.

XI JANUARII.

S. Leucii natalis.

Reliquia.

Patrocinium contra pleuritidem.

In Romani Martyrologii tabulas restituuisse se S. Leuci nomen ex veteri ms. fatetur Baronius. Ita nunc legitur xi Januarii: Brundusii S. Leucii Episcopi et Confessoris. Martyrologium S. Hieronymi, a Laurentio monacho Epternacensis ante complura secula litteris Gothicis descriptum, 8 Januarii sic habet: Et in Brundisio Leucii.

2 Fuit olim quinto ab Urbe lapide ecclesia S. Leucii Martyris, cuius meminit S. Gregorius lib. 9, Registr. ep. 73, cumque inde fuissent ablatae ejus reliquiae, alias ejusdem Sancti reliquias ad se Brundusio mitti per Hydruntinum Episcopum jussit. Quæ de hoc S. Leucio in Notis Baronius intelligit; qui tamen et in propria Ecclesia ut Confessor et Episcopus colitur, et Confessor ab ipso Baronio appellatur. Michael Monachus in Sanctuario Capuano, Martyrem dici arbitratur, quod fidei causa tormenta tulerit, licet in iis mortuus non sit; quod ratione S. Hyginum retulimus a quibusdam Martyrem dictum existimari. Ast qui in antiqua operum Gregorii editione a Pamelio correcta Leucius dicitur, in recentiori, auctoritate Sixti V. emendata, Leontius scribitur; ut suspicari quis possit de alio esse sermonem. Translate deinde S. Leucii reliquias Brundusio Tranum, inde Beneventum; earumque pars Trancensis et Brundusinis redditæ.

3 Michael Monachus, Canonicus Capuanus, San-tuarii Capuani parte 4, aliquot recitat Kalendaria illius Ecclesie, in quorum duobus primis, in Id. Januarii hæc habentur: Deposito S. Leucii Episcopi et Confessoris. In quarto S. Leuti Episcopi et Confessoris. L. ix, in quinto, Leutii Episcopi et Confessoris. Semiduplex. Adnotat Auctor: Concordant kalendaria et Martyrol. ms. et Martyrol. Romanum. S. Leucus habet in civitate parochiale ecclesiam apprime divitem. Ecclesiam quoque in Casertana (olim Capuana) diœcesi, dantem monti vocabulum: nunc diruta est.

Solent fideles laborantes morbo (vulgo punctura) affectæ parti tegulam inde sumptam applicare. Hæc ille. Est puntura Hieronymo Victori pleuritis.

4 Acta testatur Baronius in Brundusina Ecclesia Acta extare, sed mendis referta. Ea nos ex codicibus Ecclesiærum Beneventanæ et Tranensis ab Antonio Beatillo nostro accepimus; descripta, aut potius illustrata, ab auctore anonymo, quem ex epilogi possumus conjicere Syncellum fuisse Archiepiscopi Tranensis, cui vita ac translationis S. Leucii historiam dedicat. Ea ut magis perspicua sit, præmittimus quæ ex Breviarii Capuani Lectionibus, et Lectionario monialium S. Joannis recitat idem Monachus; qui non Theodosii Imperatoris xatae, sed Commodi, sub finem nempe secundi seculi, vixisse censem, propter ea quæ de S. Eugenie conversione narrantur. Vita epitomen dat Ferrarius in Catalogo Sanctorum not. 144. Italix, ex monumentis Ecclesiarum Brundusinæ, et Breviario Capuano, hymnumque, quem subiungemus, ex isdem haustum Brundusinis officiis.

VITA

Ex a Lectionibus Breviarii Capuani.

Regnante venerabili et magnifico b Theodosio Imperatore, cultore Dei, qui Ecclesias condidit, et precepta Apostolorum servavit, erat orthodoxæ fidei Christianorum in totius Imperii latitudine intemperata et loculenta cultura; intantum ut omnia idola conficta et ad nihilum redacta viderentur, et unusquisque publice et licenter Deo omnipotenti servire poterat. Quo tempore in civitate Alexandria erat vir quidam venerabilis, nomine Eudecius, simplex, et rectus, ac timens Deum; cui unicus erat filius, nomine Euprescius.

Cum autem complessset puer annos decem, mater autem

a

b

Lect. 1.

Ex
SANCTUARIO
CAPUANO.
S. Leucii pa-
tria,
Lect. 2.
institutio.

Lect. 3.
Festum As-
sumptionis
D. V.

c

Lect. 6.
Prædictus
Leucii Aposto-
latus.

Lect. 7.

Prædictatio
Brundusii.

Lect. 8.

e

Precibus im-
petrata plu-
via.

Lect. 9.

autem ejus, Euphrodisia nomine, migravit ex hoc seculo : pater vero cum filio Euprescio monasterium B. Hermetis ingressus est, et prædictum puerulum ad studium litterarum tradidit. Tantam quidem spiritualem gratiam accepit, ut in omni celeritate fortior fieret, quam ii, qui videbantur in scholis collegæ esse : et non secundum genus, sed secundum spiritum hac aegebat : sed devenierat actio ejus, ut intra monasterium nullus quidem obedientiam disciplinæ ejus potuisse superare.

Factum est autem non post multum tempus, ut adveniente solemnitate Dei Genitricis et Virginis Mariae, ex more Christiano celebranda. B. Euprescius cum patre suo Eudecio ac aliis fidelibus ad ejus satratissimam ecclesiam, que non longe erat a monasterio, convenienter. Contigit etiam ut B. c Elenus Archiepiscopus simul cum Presbyteris et Diaconibus ibidem deveniret, et per totam noctem in Dei Genitricis laudibus perseverarent.

d Factum est autem ut B. Eudecum sopor deprimeret, et ei a Domino visio spiritualis revelaretur, quomodo ipse jam prope esset de hac vita fragili migraturus, et B. Euprescius filius ejus ad Pontificale opus accederet, et haeresim, que in civitate Brundisiopoli erat, per eum Dominus ad veram et orthodoxam fidem Christianitatem perduceret. In ipsa igitur visione dixit ei : Endeci fidelissime, et decoritate præclare, ecce enim jam non Eudecius, sed Eudecius vocetur nomen tuum, id est, mitissimus consolator, et filio tuo, quem Euprescius vocas, non Euprescius, sed Leucus nomen erit, id est, Advenit in eum spiritus Domini.

Beatus itaque Leucus cum Clericis suis veniens Brundisiopolim, erat foris civitatem contra portam partis occidentis juxta amphiteatrum, et illuc docebat, et baptizabat eos, qui ad verbum ejus credebant in Christum. Tunc misit Antiochus, et fecit S. Leucium ad se cum mansuetudine vocare. Qui cum venisset dicit ei Antiochus : Si vis ut faciam credulitatem juxta tuam prædicationem, fac ut per tuam obsecrationem misereatur nobis Deus tuus, et donet nobis pluviam, quia ecce duobus annis sine pluvia esse videbamur.

Beatus igitur Leucus convocatis ad se Clericis suis et universis Christianis, fecit litanias Domini. Mox igitur ut elevavit oculos ad celum, et tanta pluvia irrigata est, ut omnis terra Italica cognoscetur divinitatem Dei quæ ostendebatur per B. Leucium. Interea creditit in Dominum Jesum Christum Antiochus, et universa civitas Brundisiopolis; et baptizati sunt omnes numero viginti septem millia, ad laudem et gloriam Domini nostri Iesu Christi, et fabricaverunt ecclesiam in honorem beatæ Dei Genitricis et Virginis Mariae, et B. Joannis Baptista, in media civitate, in loco ubi sanctum baptismum acceperant.

Tunc quidem confirmavit eos in fide et doctrina perfectius, et sic in pace obdormivit in Domino. Tunc quidam secundum visionem in eodem loco fecit sepeliri corpus venerabile B. Leuci, ubi navis descendenter, quando de Alexandria advenisset. Dormitionis ejus festiva solemnitas undecimo die intrante mense Januario celebratur, Amen.

a Haec lectiones evidenter concinnatae ex longiore vita, quam mox dabimus; continent tamen nonnulla, quæ in ea desiderantur.

b Si vere, ut infra dicatur, ad S. Eugeniam conversionem cooperatus es S. Leucus, verisimile est auctorem quæ de pace Ecclesiæ sub Imperatore quoquam, puta Commodo, in antiquiore vita narrabantur, ea Theodosi imperio temera adscriptisse.

c De S. Heleno plenus agitur in vita S. Eugenii 25 Dicemb. Aegidius Leondelitus Horti Carmelitani parte 2, cap. 2, Episcopum Alexandrinum et Martyrem vocat, uti et Joannes Palaeognodus lib. 2, opera trimetrica cap. 3. In vita S. Eugenii dicuntur Episcopus Heliopolis, que non admodum sane vicina est Alexandria. Ex eadem tamen vita constat haud procul Alexandria situm fuisse monasterium, sive habitationem S. Heleni,

d Lectiones 4 et 5, de Epiphania, ideo hic omisso.

e Hinc ortum habuit, inquit Monachus, antiqua illa nostra

Capuae consuetudo, oblivioni tamen quasi tradita, ut nimirum tempore magnæ siccitatis ad pluviam exorandam, Capitulum, Clerus et populus, Litanias faciant, ad ecclesiam S. Leuci procedant, supplicesque in ea Deo preces effundant.

ALTERIUS VITÆ FRAGMENTUM,

Ex ms. Lectionario

monialium S. Joannis, Capuae.

B eatus autem Leucus sedens præ foribus ecclesiæ, Lect. 1. in annua celebritate Beatae Virginis, calorum gloriam populis omnibus ceperat enarrare, quam recepturi sunt electi, et penas inferni, quas recepturi sunt reprobri.

Cumque audisset Eugenia talia loqui B. Leucium, Lect. 2. dixit ei : Ecce ego et hi duo fratres mei, timentes ista quæ tu prædictas, reliquimus omnem nostram gloriam, et divitias, quas obtainemus, et venimus ad conversationem Christianorum; numquid merebimur pro his bona in celo, quæ tu prædictas et promittis omnibus istis Christianis?

Beatus autem Leucus gaudio repletus est magno, cum talia audisset ab Eugenia, et dixit : Certe et calorum regna merebimini, et Dei misericordiam obtinebitis, si ex toto corde vestrum animum ad Dominum revocetis, et a mundi hujus nequitia vos sequentur. Eugenia dixit : Ecce, parati sunus, date nobis fidem vestram. B. Leucus dixit : Ita fiat, ut asseritis.

Tunc post hæc instituta, venit quidam, et dixit ad B. Leucium : Vir Dei Pater Elenus vocat te. B. Leucus dixit ad Eugeniam : Expectate hic modicum, et modo vos faciat ingredi ad Dominum meum Archiepiscopum. Cumque B. Elenus expectaret B. Leucus, ut ei enarraret visionem, quam viderat; ecce B. Leucus ingrediens dixit ad B. Elenum : a Pater sancte tres eunuchi foris stant, quærentes logi tibi, qui se dicunt ex palatio b Philippi Patricii advenisse ad concordiam Christianitatis.

Beato autem Leucus hoc dicente, surrexit gaudens Lect. 3. B. Elenus de lecto, et dixit : Vocate eos festinanter, c. e. Lect. 4.

Jussit autem statim eos catechumenos facere, et alia die ipse eos baptizavit, et vestibus monachicis eos vestivit, et præcepit, ut in ipso monasterio eos deportaret, ubi idem B. Leucus fuerat, ad ecclesiam B. Hermeti Confessoris Christi : et præcepit fratribus monasterii, ut nimium diligenter B. Eugeniam Virginem Christi, et Protum, et Hyacinthum, et de fide sancta eos docerent.

Fratres autem monasterii dixerunt B. Eleno Archiepiscopo : Scias Domine Pater, quia ecce modo plusquam septem annos habemus, quibus d sine Abate viximus, et unusquisque quomodo voluit, sic egit. Nam cum habuimus virum sanctum Eupresciū, qui modo per voluntatem Dei Leucus se vocat, ut Pater nobis erat, qui ab infantia sua, a quo ibidem venit, nullus eum per obedientiam superaret, sed semper orautem, legente, scribente, et in omnibus operibus bonis perseverantem, omnes eum sedule videbamus, cum in tam bonis actibus sequebamur vestigia ejus.

Modo autem Pater, scias, quia si eum nobis non reddis, relinquimus omnes monasterium illud. B. Elenus dixit : Modo fratres mei ne irascamini nobis, quoniam ego habeo dirigere eum ad vos; et si ille vos diligit, per meipsum ego veniam, et eum ordinabo Abbatem. Sin autem, ordinabimus alium.

a In vita S. Eugenii, qui eam ad Helenum Episcopum deduxit, Eutropius appellatur.

b erat pater S. Eugenii, Praefectus Augustalis Egypti, ac postea Martyr, cuius natalis agitur 13 Septemb.

c Ita Sanctuarium Capuanum : indubie aliquid deest, uti et Lectio 6 ac 7, quæ forte sunt de Epiphania.

d In vita S. Eugenii, Theodorus sanctus Presbyter praefectus monasterio S. Heleni fuisse dicitur. An tamen ab eo diversum sit S. Hermetis cœnobium, nos latet.

HYMNUS

HYMNUS DE S. LEUCIO,

Ex Officiis Ecclesiae Brundusinæ.

Optata dies advenit
Exultans in deliciis,
Qua Patriarcha Leucius
Lætus migrat ad Dominum.
Hic clarus vita meritis,
Refulgens et miraculis,
Pulsis procul erroribus,
Plebeum lavat baptismate.
Præcepta Christi prædicans,
Et sanctitate radians,
Medelam confert languidis,
Functos ad vitam revocat.
Gaudie Brundusia prolixi
Tantis ornata titulis,
Sed clarior, eximium
Patrona habens Leucium.
In Brundusia claruit
Urbe Confessor Domini,
In hac relinques terrea
Migravit ad cælestia.

VITA AUCTORE ANONYMO,

Ex MSS. Ecclesiar. Benevent. et Tranen.

PRÆFATIO AUCTORIS

ad Joannem Archiepisc. Tranensem.

Sicut variis assueti deliciis sæpe delectantur oleribus, sic et Sanctitas vestra, Beatissime Pontifex, inter Doctorum delicias, quibus optime satiaris, et nostra præcipis olera exhiberi. Exigis itaque, imo compellis me, ut gloriissimum Confessoris Christi Leueii gesta, a rescissis ineptiis, congruisque adhbitis, emendando clarifieem. Ardet quidem caritas Pontificibus parere præceptis; sed pavet ignorantia, ne aggregiatur, quod digne explore non possit. Neque enim tantu[m] oneris sarcinam perfere poterit, qui nullius scientiæ luce illustratur. At quia sollicitudinis tua cura est, et divinis inhævere præceptis, et Sanctorum agones, vel scriptoris virtus, vel doctoris inertia corruptos, ad meliorem statum mira animi alacritate corrigendo clarescere, et Christi Ecclesiæ mirabiliter decorare; nec diu passus es tanti Confessoris actus continentem libellum inemendatum relinquere. Sed miror, quia, dimissis præcipuis Doctoribus, id a nostra exigis parvitate, ut nuper in Archiepiscopatus, atque b synkellatus tui tempore, Beatissimi Leueii Confessoris gesta clarescant, et quo ordinis gloriosum ejus cadaver translatum sit, sicut in scriptis reperi, et veridico relatu agnovi, sollicite præcipis explicari. Et dum mentis fragilitatem considero, valde pertimesco ne, dum corrigerem aliena invitor, corrigenunda ipse committam. Tamen quia non audet famulus resistere Domino, quæ præcipis expedire conabor; utnam tam efficaciter, quam libenter: potens est enim omnipotens Dominus, Summe Pontifex Joannes, tuis interventibus meritis, et tui Confessoris, ignorantiae meæ suo lumine illustrare caliginem, et ut tua satisfaciem voluntati, loquendi administrare materiem.

a Ms. *habet* resceptis, *conjectimus* legendum rescissis, vel rejectis.

b Synecclus dicitur quasi ejusdem celix consors. Sic olim appellabatur qui Patriarche, aut etiam alteri Episcopo, successarius erat, ut multis exemplis docet Gretserus noster cap. 14, lib. 3, *Commentar. in Codini Curapalote cap. 20. Fiat et politica dignitas. Cepit deinceps honoris titulus esse, et multis tribui qui forte nunquam in patriarchio habitauerant, uti nunc sunt S. B. N. Domestici, titulo tenus.*

CAPUT I.

*S. Leucii ortus, vita monastica.**AUCTORE
ANONYMO,
EX MSS.*

Regnante venerabili et magnificeo Theodosio Imperatore, Dei cultote, qui Ecclesias condidit, ex præcepto Apostolorum servavit requisitionem de his, quos antiqui per haeresim dolose perdidérant, et per orthodoxam fidem eos acquisivit. Factum est autem temporibus ejus, ut Christianorum fides acciperet incrementum; et qui Domino servire volebat, publice sive ad prædicandum, sive ad exercenda bona opera gradiebatur. Eodem vero tempore erat vir venerabilis Alexandriæ, nomine Eudecius, vir simplex et decorata plenus, in eleemosynis, jejuniis, et orationibus, in vigiliis, in caritate, et castitate, et animi alacritate perspicuus; cuius unicus erat filius Eupre-

*S. Leucius cu-
jas, quibus pa-
rentibus or-
tus.*

3 Cum autem complevisset puer annos decem, *Fil mona-
chus.* mater eius, Eufrodisia nomine, migravit ex hoc seculo. Pater vero cum Euprescio filio suo, monasterium B. Hermetis ingressus est, et eum litterarum studiis tradidit. Tantum quidem spiritualem gratiam accepit, ut in omni celeritate fortior fieret, quam hi, qui videbantur in scholis collegæ esse, et non secundum ingenium, sed secundum spiritum, ita agebat, ita devenierat actio ejus, ut intra monasterium nullus quidem obedientiam disciplina ejus potuisset superare. Denique cum jam esset annorum decem et octo, Fratres monasterii eum diligebant, videntes eum honestum vultu, decorata perspicuum, sermone luculentum, obedientia simplicem, caritate largum, sanctæ Scripturæ diligenter.

*Recusat mo-
nasterii præ-
fecturam.*

4 Factum est autem, ut Pater monasterii Niceta migraret ad Dominum, tunc B. Euprescius jussit corpus ejus diligentissime collocari: et non post paucos dies Fratres monasterii congregaverunt se, ut B. Euprescius sibi Abbatem eligerent. Sed hoc ille multum confutans, sed ne dignum esse dicebat; et pater ejus Eudecius taliter eum inonebat, ut non se dignum fateretur esse Abbatem. Cum autem esset B. Euprescius annorum viginti et quinque, dixerunt ei Fratres monasterii: Cur nos ita in necessitate perturbas, et nec te ipsum, nec alium Patrem præponis? Ecce enim septem anni sunt, quibus sine Abbatे sumus, ex quibus Dominus noster felicissimus Niceta obiit: jam enim ex tunc sine rectore fuimus, et unusquisque secundum propriam voluntatem vivit. Vide, ne rationem nobis facias, ne lupus veniat, et gregem Dei diripiatur, jam opera tua cognovimus, et actiones tuas probavimus, quoniam dignus es hoc honore fungi. Tunc B. Euprescius ait illis: Quid mihi, et vobis, Fratres sanctissimi, molesti estis ex hoc, quod facere minime possum? In primis autem in hoc, quod monachet, et regula mandat fieri, pavidus obediens non possum: secundo vero, cum nec monachus sim, nec honore Ecclesiastico fungor, et quomodo potest fieri, ut ego super vos Pater sim, cum etiam nec prædicationem vobis possum exhibere, nec quidquam in gestis monere.

CAPUT II.

Vocatio ad Episcopatum mirabilem.

Factum est autem non post multum tempus, ut solemnitas devotæ Assumptionis Genitricis Dei et Domini nostri Jesu Christi Virginis Mariae celebraretur, et B. Euprescius simul cum patre Eudecio ibidem adveniret causa obsecrationis Genitricis Dei Domini nostri Jesu Christi, quia non longe erat a monasterio sacratissima ejus ecclesia, in qua conveniebant omnes Christiani, qui Alexandriæ habitabant, et hi qui circumquaque morabantur per vicina loca. Contigit autem, ut B. Eudecius patrem B. Eupres-

*Patri divini-
tus revelatur
futurus filii
Episcopatus.*

AUCTORE
ANONYMO
EX MSS.
a b

c
*Utrique no-
men mutatur.*

*Voce divina
confirmatur
Leucus.*

*Aperit populo,
quomodo no-
men sibi ca-
litus muta-
tum sit.*

*Idem pater
testatur.*

cii sopor deprimeret, et ei a Domino spiritualis visio revelaretur, et qualiter ipse ex hac fragili vita esset migraturus, et ejus filius Euprescius ad Pontificale opus accederet, et a haeresim, quae in civitate Brunensis poli erat, Dominus per eum ad veram et orthodoxam fidem perduceret. In ipsa igitur visione ait illi : Eudeci, Eudeci fidelissime, et decoritate preclare, ecce enim non jam Eudecius, sed Eudecius vocatur nomen tuum, id est, et mitissimus consolator; filio vero tuo non jam Euprescius, sed Leucus erit nomen, id est, Advenit in eum spiritus Domini. Expergefactus Eudecius, vocavit Euprescius filium suum, qui statim enarravit ei omnia, quae fuerant ei revelata, et de obitu suo, et quomodo eum Dominus alio nomine vocaret, ipsumque Euprescius jam non vocaret, sed Leucus, dixitque illi : Vide, fili, quoniam ego jam delibor, et tempus resolutionis mea advenit, tu vero ne seducaris a mundi hujus iniquamento, et a fragili nequam seculi hujus blandimento, quoniam hoc mihi revelatum est a Domino meo, quod Pontificale stemma indues, et quomodo per te Dominus haeresim, quae in Brundisianopolitana civitate est, vult curare.

6 Eo autem silente, B. Leucus, qui antea Euprescius vocabatur, prosternens se pronus in terram, oravit, et dixit : Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum Abraham, Isaac, et Jacob, qui non spernisti sperantes in te, nec deseris misericordiam tuam ab inopia miserorum, sed misertus es mei; ideoque Domine Deus celi, et terrae, te laudo, teque glorifico, quoniam tu es Domine, qui animas diligis: tibi sit laus per immensa secula. Amen. Cumque complessset orationem B. Leucus, vox de celo facta est, dicens ei : Leuci, Leuci, lucidissime tam mente, quam corde; ecce nomen tuum in libro vita adscriptum est, et memoriale tuum non delebitur de libro viventium. Tunc in ipso voce conturbati omnes, ceciderunt in terram, vocem quidem audientes, sed neminem videntes: sed et B. Leucus in eadem paviditate prostravit se simulcum omnibus, pallens. Omnes quidem audierant vocem, sed non sciebant unde, vel de quo diceret. Tunc quidem surrexerunt de terra omnes tremebundi, et coepерunt in psalmis, et hymnis, et cantis perseverare Domino.

7 Mane autem facto, ascendit Archidiaconus in altum, et coepit clamare, dicens : Cui hoc nomen Leucus est? et cum tertio clamatum esset, et nemo responderet, dixit B. Leucus : Mihi hoc nomen est, quia non ab hominibus, sed a Domino meo Jesu Christo illud accepi. Tunc omnes mirati, qui eum novarent, coepérunt dicere : Nonne hic est Eudecius filius, et nomen ejus Euprescius est, et quomodo dicit quod Leucus sit nomen ejus? Ait autem B. Leucus : Vere, quia sic habui nomen, sed Dominus in ista voce per revelationem patri meo illud mutavit, dicens : Eudeci, Eudeci, ecce nomen tuum in libro vita scriptum est, et nomen jam non Eudecius, sed erit Eudecius, id est, mitissimus consolator; qui statim subiunxit, dicens : Filio tuo, quem vocas Euprescius, jam non Euprescius, sed Leucus erit nomen. Ille autem a somno evigilans ait : Fortitudo mea, et laudatio mea Dominus, et factus est mihi in salutem, vox latitiae et salutis in tabernaculis justorum : dextera Domini fecit virtutem, duxerat Domini exaltavit me; non moriar, sed vivam, et narrabo haec opera Domini. Cumque hoc dictum esset, dixit mihi ita, sicut et audistis. Cum autem talia audissem ego ab eo, copi gratias agere Domino meo Jesu Christo. Tunc in ipsis meis indignis precibus facta est vox illa de celo super hanc sacratissimam ecclesiam, quam omnes audistis. Ecce in hoc ego dico, quia meum est hoc nomen.

8 Tunc omnes dixerunt : Accedat pater tuus, ut audiamus de ore ejus, si vera sunt, quae dicis. B. Leucus dixit : Accedat. Tunc jusserunt, ut adduceretur

Eudecius, pater B. Leucii in conspectu omnium populorum, qui ibi aderant. Erat enim B. Eudecius senectute grandævus, annorum jam nonaginta septem. Tunc interrogaverunt eum, dicentes : Enarra, pater, quoniam tu nemini parcis, et neminem condemas; non enim respicias personam quaecumque. Dixit B. Eudecius : Quid vultis, ut enarrerem? qui dixerunt ei : De voce illa, que tonuit super sanctam istam ecclesiam in hac nocte, quia omnes nos scimus, quod filius tuus Euprescius vocabatur nomine nunc usque; dicit vero modo, quia meum est illud nomen, quod audistis. B. Eudecius dixit : Verum dicit, quia ipsius est, quoniam mihi illud Dominus hac nocte per visionem sponte, dicens, quoniam prope esset dies obitus mei, et mihi non Eudecius, sed Eudecius esset nomen; et de hoc filio meo dixit, ut non Euprescius, sed Leucus vocabaretur nomine. Et ait mihi, quoniam oportet eum Pontificale induere stemma, et haeresim, quae Brundisianopolitana est, per eum Dominus ad veram et orthodoxam fidem perduceret. Hæc igitur ad me facta est revelatio; proinde certus sum, quoniam ipsius est nomen illud, quod audistis hac nocte. Exilarati denique de hujus rei narratione, cuncti pariter immensas grates almighty Patri, ejusque dilectissimo Genito, sanctoque Flamini reddiderunt, atque ab illo tempore in summa devotione Beatum quoque Leucium venerari coeperunt.

a *Infra ostendit idolatriam fuisse.*
b Brundisium, et Brundisium, promiscue appellant Latini;
Graci Bzrtzior, Bzrtzior, Bzrtzior, Bzrtzior, Itali Brindisi.
Urbs olim celebris fuit, uti infra dicitur, et constat ex omnibus
Gracis Latinisque scriptoribus, atque ex tabula Peutengeriâ, ubi primaria urbis signo notatur. Portum habet præclarum, quo
fere solo nuna, et Sede Archiepiscopali commendatur.
c Hac Eudecius et Leucus interpretatio, non est ab etymo Graco
petita.

a

CAPUT III.

Sacerdotium, a miracula.

*Leucus fit
Archipresbyter.*

P ost haec autem Alexandrinus Pontifex copit admonere B. Leucus, ut eum Archipresbyterum consecraret. Tunc B. Leucus ait : Non sum dignus hoc honore fungi, sed sicut placitum est Domino meo, fiat. Omnes vero populi clamantes dixerunt : Non tantum Archipresbyteratu, sed etiam Episcopatu dignus est. Tunc quidem B. Leucus ordinatus est Archipresbyter Alexandrinæ Ecclesiæ.

10 Eodem vero tempore quidam vir Æthiops genere venit ad conversationem Christianorum, quem temere invidus diabolus copit atque infestare, et antiquis hostis per os ejus clamore copit, dicens : Christianus esse volo. Tunc quidem tulerunt eum ad B. Leucus, dicentes : Domine sanctissime Pater, vir iste ab immundo spiritu crudeliter vexatur. Videntes eum B. Leucus, ait : Obmutescit spiritus diaboli. Ad hanc statim vocem intremuit, et coepit cum fletu clamare, dicens : Si ex hoc exeo, ubi ingrediar, quia non habeo meliorem hac domo? Cui B. Leucus inquit : Immunde spiritus, absens esto a plasmate Dei, et non præsummas jam ibidem habitare, sed obstrictus et depressus exi ab eo, quem invidia ductus usque modo tenusti religatum catenis tuis pessimis; et exiens, ingredere in his vasis, quæ non credunt Domino nostro Jesu Christo; nec vivificare Crucem ejus adorant. Tunc ipse demon horribilis exiit de corpore viri Æthiops per os ejus in similitudinem avis nigerrimæ, flendo, ita dicens : Quid mihi, et tibi, serve Dei Leuci? quare me habitare prohibes, et dejicis ab hac domo mea, quam ego ipse mihi acquisivi? et hoc timens, nolui ingredi cum his, qui pulchri sunt vultu, sed dixi cogitans, quia si in hanc ingredior domum, quæ est ad videndum deterrima, ex hinc nemo me expellat. Statim vero consignavit eum vexillo Crucis B. Leucus, et daemon pessimus abscessit, et amplius loqui non est ausus.

11 Tunc

*Damonem e
catechumeno
possesso ejicit.*

Demon mul-
tos alibi occi-
dit.

11 Tunc quasi terræmotus locum concussit, et pergens in Ægyptum, plurimos Judæorum, atque gentilium humanae generationis invidus fellea face sensus interemit, et introgressus civitatem in Ægyptum, in serpentis effigie pergere coepit per mediam civitatem; et si ei vel homo, vel bestia obviabatur, perimebat eos usque in locum, qui dicitur Galgather, qui ex Syro in Latinum vocatur piscina omnium. Factum est autem, ut B. Leucius ab Alexandria Ægyptum eadem hora transiret: quidum pervenisset ad locum, ubi hoc gestum fuerat, et invenisset multitudem populorum flentem, dixit ad eos, qui illie astabant: Quid est talis fletus inter vos, et hos, qui mortui sunt, quis interfecit? At illi dixerunt: Draco ingressus est civitatem hanc et istos, quos mortuos vides, ipse illos occidit: nunc hac hora antequam tu advenires, in mare se præcipitavit, et demersus est. Tunc B. Leucius aquam adferri præcepit, quam cum benedixisset, super mortuos coepit illam aspergere: cumque aspersa esset per manus ejus, dicit ita: In nomine Domini Sabaoth, surgite, quia non mortis vinculo, sed veneno diaboli oppressi estis, et non valetis a potentia virtutis ejus absolvi propter diabolicum pessimumque genus serpentum, quod nec vos, nec Judæorum, nec Gentilium stultitia potuit consummare: sed ideo usque modo aggredi valuit nequitiam vestram, quia cœcitas cordis vestri vobis dominata fuit. Sed surgentes redditæ laudem ei, qui creavit vos. Et statim, haec dicens, B. Leucius cum baculo, quem tenebat, tetigit cadavera mortuorum: confessum autem ad vocem B. Leuci omnes elevati sunt, et cooperunt tenere sacratissimos pedes ejus, dicentes: Quis est Deus, quem oportet adorare, nisi Pater, et Filius, et Spiritus sanctus, quem predicas tu, Beatissime Leuci, famule ejus? Tunc in illa die tam de infidelibus, quam ex Judais crediderunt in Dominum nostrum Jesum Christum, quasi tria millia fere hominum, exceptis parvulis et mulieribus, laudantes, et benedicentes Dominum nostrum Jesum Christum, propter signa et mirabilia quæ fecit Dominus per sanctum famulum suum Leucium ad laudem sui nominis, et baptizati sunt universi.

Suscitat eos
Leucius.

Plurimi con-
vertuntur.

Seditio adver-
sus Christia-
nos.

De transla-
tione S. Marci
παρεγένετος.

b

12 In ipso autem tempore surrexerunt viri iniqui numero sex, Carason, et Armogen, Paragytis, et Arvalis, Algar, et Mofianus; et inierunt consilium, et diviserunt populum, et concitaverunt bellum adversus Christianos, et fecerunt seditionem, ut non dimitterent aliquem Christianum intus civitatem habitare, sed aliquantos ejicere, aliquantos vero gladiis tradere conabantur. Interea unus ex illis, Carrasonnomine, ingressus est ecclesiam B. Marci, Apostoli et Evangelistæ, evaginato gladio, ut interficeret Christianos. Quem mox ut viderunt partes Christicolarum, surrexerunt, et eum apprehensum ignibus trahiderunt, et universos qui cum eo aderant occiderunt.

13 Et in his seditionibus, Christi fidem nimium colentes venerunt nautæ deprædati Venetorum genere se vocantes, et ingressi civitatem cooperunt eleemosynas quærere, et dabantur eis. At illi, transactis multis diebus, occulte abstulerunt b reliquias B. Marci plusquam medias, et fugam petierunt. Custodes vero ecclesie mox ut ingressi sunt, invenierunt capsam discovertam, et reliquias B. Marci minutatas: tunc cooperunt todiari, et murmurationem inducere ex hoc, quod sibi accidisse dolebant. Cum igitur hoc audisset B. Leucius, ab Ægypto Alexandriam rediit, et reliquias B. Marci de capsâ abstulit, et eas loco alio clausit.

a Plura, quam quæ hic narrantur, S. Leucii miracula continebat codex quo usus est Ferrarius, de Melantia nobilis muliere Alexandrina ab hydropisi liberata. De Zerca (ut ipse scribit) mago ab igni combusti, cum Leucius, signo sanctissime Trinitatis munitus ille exsisset. Illud de Zarea mago ignis examine convicto simul et penitio, S. Heleno tributur in vita S. Eugeniae. Melantiam vero matronam Alexandrinam non hydropisi, sed quartana liberasse ipsa S. Eugenia traditur.

NOT. 145.

b Longe id postea contigit, ut 31 Januarii dicemus.

AUCTORE
ANONYMO,
EX MSS.

CAPUT IV.

Profectio in Italiam. Brundusinorum con-
versio.

Interea, defuncto Alexandrinae Sedis Antistite, ab universa Christianorum multitudine B. Leucius a ordinatis est Archiepiscopus. At vero non post multum temporis Saturninus Præses, inito consilio, voluit B. Leucium gladio trucidare. Audientes Christiani hoc consilium, irrerunt, ut interficerent Præsidem Saturninum, et B. Leucium divinis volun-
minibus intentum, ostenderent a Domino liberatum.

14 Tunc B. Leucius convocat omnes Christi fideles, et admonendo coepit eis divinam visionem ostendere, et expovere, dicens: Sciatis igitur, quia Dominus meus unus est, et nullus mihi apparere dignatus est, ut alium vobis hic ordinarem Pontificem, et ego ad Brundusium pergerem civitatem. Audientes vero hoc Christiani omnes Catholici a B. Leucio, cooperunt prostrare se ad pedes ejus cum fletu, dicentes: Pater sancte, noli nos deserere, et orphanos relinquere, et populum, quem Domino conquisisti, nequam spernas, sed cum agone certaminis usque ad finem perducas. Ad haec Beatissimus Leucius, respondens, ait: Omnes vos scitis, cum adhuc essem in adolescencia mea, quod Dominus, per visionem digatus est ostendere patri meo Eudeclio, ut nomen meum commutaret; et qualiter hoc, quo dignus non fui, fungi honore deberem, ut haeresi, que in Brundisiopoli inest, per me Dominus dignaretur suo sancto destruere lumine, et nostri participes eos homines efficere. Ideoque Dominus meus Jesus Christus præcepit, et ab eo mihi revelatum est, ut vobis Patrem proponam, et ego exequar, quod mihi ipse mandavit. De Saturnino interea sciatis, quod persecutionem non committe in Christianos, quia in modico est vita ejus, et opinio virtutis ejus. Scitote enim, quia post meum discessum ex hac civitate ruet domus ejus, et opprimet eum cum omnibus habitantibus in ea, ita ut numquam jam inveniatur, qui persecutionem faciat vobis dominandi. Tunc quidem secundum quod dixit B. Leucius ita actum est.

16 Interea per voluntatem Domini, ordinato illuc Pontifice, ipse vero cum Eusebio, et Dionysio, Archidiaconibus suis, et aliis quinque discipulis secum assumptis, ad locum Stipitem pervenit, et cum eo universa plebs fidelium Christianorum usque ad mare peruenit fere quinque millia hominum, exceptis parvulis, et mulieribus, qui nimio ardore flentes, dicebant: Cur nos omnes deseris Pater, et non affectum præstas infelicibus tuis servis? Tunc B. Leucius conversus in fletu et ipse, cum vidisset quod eum quasi mortuum flerent omnes, oravit ad Dominum, et dixit: Domine Deus meus Jesu Christe si est tua voluntas, non me permittas separari ab istis, inter quos me dignatus fuisti ad serviendum tibi ministrum eligere, et antequam navem ascendam demonstra tuam promissionem, quam promisisti mihi, ut credant omnes, quia per tuam voluntatem hoc mihi est exhibendum, ut ubi volueris, Domine ego velociter pergam. Audientibus quidem cunctis, qui ibidem aderant, vox de caelo facta intonuit ad eum, dicens: Leuci spiritu et actione præclare, ne contemnas, quod tibi jussum est a Domino, sed ascende navem, et proficisci in pace. Cum igitur hoc clamatum esset ad eum, ait B. Leucius ad universos clericos et populos: Ecce proinde rogavi Dominum meum Jesum Christum, ut agnoscat omnes, quia per ejus voluntatem proficiscor. Et accedens omnis ordo Clericorum, osculatus est eum; et ita ascendit navem, et profectus est in pace.

prædicit mor-
tem Saturnini
tyranni.

Voce celesti
rurus jube-
tur migrare.

17 Tunc

AUCTORE
ANONYMO,

EX MSS.

b c

Hydruntum
appellit, inde
Brundusium:

d

Deum prædi-
cat.

Armaeonem
Tribunum et
alios 67 con-
vertit.

Citatur ad
Antiochum
Prefectum
Armaeon.

17 Tunc quidem navigantes diebus quindecim per-
venerunt civitatem b Adrianopolim, et illie c adhaesit
sibi duos Sacerdotes Leonem, et Sabinum, et inventa
alia navi de Rhegio civitate, dato naulo, ascendit in
eam, et pervenit Hydruntum. Ibi vero coactus de-
scendit de navi, et profecta est navis in propria sua
accepta benedictione a B. Leucio, et ab his qui cum
eo erant. Beatus igitur Leucus ascensa navi Dalmatiorum cum Clericis suis, et veniens Brundusipoli-
polim, egressus de navi, applicuit non longe ab urbe
eadem, et interrogavit quandam de civibus, dicens :
Quis præest dominus civitati huic? Ille respondit :
Numquid auditis magnum Antiochum? d en iste
præest cunctae Italiae dominus. S. Leucus dixit :
Quam fidem colit? Tunc subridentes, dixerunt illi
stantes : Et est alia fides, vel Deus adorandus,
nisi Sol, et Luna, qui illuminat mundum universum?
nam omnes aures possunt audire, quando voces
eorum super nubes resonant. Quid enim fulgere
solis celerius? quid splendidius luna? quae futura
tempestatis indicia, et ventura serenitatis gaudia
manifestis signis declarant? Quibus S. Leucus.
spirans, ait : O miseri et ignari, quomodo a luce
divina estis alienati? Nam lux Solis et lunæ famu-
lantur ei; nec Deos oportet appellari, qui localiter
currunt, oriuntur, et occidunt, in quibus nulla est
divinitas, et cum stare non audeant, ab Oriente in
Occidente reciproco cursu volvuntur, et quandoquidem
unius nubeculae obfuscantur caligine, ut appa-
rere non possint, nec lucere coelentibus se; lumen
vero eorum crescit atque decrescit, tantumque
differt ab eo lumine, quod Deus est, quem nos colimus,
quantum creatura a Creatore, locale ab illo
locali. Deus enim noster creavit Solem, et lunam;
caelum, et terram, et omnia que in eis sunt, ipse
lux vera, qua illuminat omnes credentes in eum.
Haec lux creavit solis et lunæ lucem, et humano
mystero famulari permisit, ut Sol diem illuminaret,
luna vero depelleret tenebras noctis. Si enim Dei
nostri lucem invisibilē agnosceritis, numquam
visibiles his luminibus colla subderetis. Tunc Arma-
leon Tribunus inquit : Et quae est illa lux, quam
asseris, et oculi nostri videre non possunt? S. Leuci-
nus dixit : Christus, Dei filius, qui natus est de
Spiritu sancto per Mariam Virginem. Cumque expo-
sisset ei omnem ritum, quomodo natus, crucifixus,
et sepultus, et mysterium resurrectionis, et ad cae-
lum ascensus, et qualiter sedet ad dexteram Patris,
et venturus sit judicare totum seculum per ignem,
et reddere unicuique secundum opera sua. Audientes
autem eum talia prosequentes, in terram se statim
prostravere, dicentes : Obsecramus, Pater, ut facias
nos participes vita aeternae. Eadem vero hora cate-
chizavit eos omnes, atque baptizavit, numero vide-
lacet quasi sexaginta et septem.

18 Cumque hoc gestum esset, nuntiatum est An-
tiocho, quia Armaeon Christianus esset effectus
cum plurimis; qui misit, et fecit eum ad se adducere :
qui cum adductus esset, ait illi : Vere, ut audio,
Armaeon Christianum te esse dicis? cui Armaeon
non respondit. Tunc iratus Antiochus, inquit :
Quare non loqueris? Armaeon respondit : Et in te
quid furibundum debet apparere, si Christianus sim?
Antiochus ait : Ego non furibunde, sed simpliciter
interrogo, ut dicas, quis tibi dedit istam doctrinam,
quia cum te sapientem in nostris litteris scimus, et
usque modo Christianorum repellebas doctrinam,
miror, quomodo ad hoc pervenisti, ut fatearis te esse
Christianum? Armaeon respondit : Usque modo
coecus fui, sed modo in claritate sum vivens. Antio-
chus ait : Quomodo vivens? Armaeon respondit :
Si cupis, et eam vitam cognoscere poteris. Antiochus
dixit : Si recte eam ostendas, volo videre; sed non
credo, quod sit vita alia, atque aliud lumen, nisi

Solis, et Lunæ. Armaeon respondit : Sol, et Luna
non sunt Dii, sed ipse eos posuit in firmamento cœli,
qui creavit eos, et illis imperat deservire nobis : nos
vero convocat ad serviendum sibi.

19 Tunc vero stupefactus Antiochus, cum talia
audisset ab Armaone, ait illi : Quis te ista omnia
docuit? Armaeon respondit : Quidam Alexandrinus,
Leucus nomine. Erat interim B. Leucus extra
civitatem contra portam occidentalem juxta amphithe-
atreum; et illuc docebat, et baptizabat eos, qui ad
verbū ejus credebat in Christo. Tunc misit Anti-
ochus, et fecit ad se B. Leucium cum magna man-
suetudine vocare. Qui cum advenisset, dixit ei Anti-
ochus : Si vis ut credam juxta tuam prædicationem
fac, ut tuo interventu miserear nobis Deus tuus,
et det nobis pluviam, sine qua transactis duobus
annis esse videmur. Beatus igitur Leucus, convo-
catis ad se Clericis suis, et universis Christianis,
fecit Litanias Domini. Mox ut elevavit oculos ad
Pluviam pre-
cibus eliciti.

Citatur ad
Prefectum
Leucus.

Præfecto et
altis 27000
conversis, mo-
ritur.

20 Interea credit Christo Antiochus, et universa
civitas Brundusium, et baptizati sunt omnes nu-
mero quasi viginti septem millia, ad laudem et glo-
riam Domini nostri Jesu Christi, et fabricaverunt
ecclesiam in honorem Beatae Dei Genitricis, et
Virginis Marie, et B. Joannis Baptiste in loco, ubi
sacrum baptismum accepissent. Tunc quidem con-
firmavit eos in fide et doctrina perfectius, et sic in
pace obdormivit in Domino. Antiochus quidem secun-
dum visionem B. Leucii fecit sepelire corpus ejus
venerabile eo loco, ubi de navi descendederat, cum de
Alexandria advenisset, idemque venerabilis memoriae
Antiochus jussit construere ecclesiam in nomine
ejus cum omni diligentia et dignitate, quae dedicata
est ab Episcopo in Idus Maii. Dormitionis vero ejus
festiva solemnitas celebratur in Idus Januarii. Plu-
ria autem mirabilia per eundem famulum suum
Leucium ad laudem sui nominis omnipotens Dominus
operari dignatus est, cui est honor et gloria per
infinita secula, Amen.

a Fortassis alterius in Egypcio Sedis creatus est Episcopus, aut
Patriarche Alexandrini Chorepiscopus, inque ipsa fortassis urbe
Alexandrina manus gerens Episcopale, sed sub Patriarcha: quod
et de Philippo S. Eugenii pâre dicendum videtur; cum eterque
absit a catalogo Alexandrinorum Antistitum, diligenter aliquoquin
coexto.

b Non est hoc Thracie Adrianopolis; ast ea fortassis, qu x in
vetere Epiro erat, ut habetur in conc. Chalced. act. 4.

c Forte adjunxit legendum.

d Ignotus in historiis Antiochus, qui toti Italix præfuerit, To-
tam fortassis circa Brundusium provinciam gubernavit: unde
agrestes homines eum totius Italix dominum crediderint; aut
certe totam Italiam appellant, vicinam et sibi notam regionem.

DE TRANSLATIONIBUS S. LEUCHII.

Gloriosum, et omni devotione venerandum Beatis-
simi Leucii Confessoris corpus, qualiter, volente
Christo, Brundusinis ablatum, et Tranensis, sit
concessum, seriatim insinuare curabo.

Igitur postquam sacratissimum corpus hujus Con-
fessoris apud urbem Brundusium digne traditum est
sepulture, plurimisque deursis temporibus, ex-
gentibus accolarum meritis, divinoque judicio con-
titit, ut prefata urbs hostili manu funditus everte-
retur, et que quondam fuerat divitiis sublimis et
gloria, parvissimi sub specie oppidi nunc usque
incolitur et videtur: cuius quidem ruina intueri
eam volentium, oculi patet.

2 Eversa vero atque diruta urbe, Oratorium sancti
Confessoris, quod foris constructum fuerat, extra
oppidum colebatur. Unde factum est, ut quidam
Tranensis religiosi viri, divinitus inspirati, ad
idem Oratorium, quo pretiosum pignus quiescebat,
devotissime properarent. Cum vero pervenissent ad
locum

Evertitur
Brundusium.

*Corpus
S. Leucii au-
feritur a Tra-
nenibus.*

locum, ubi gloriosi Antistitis admirabile et præclarum corpus habebatur, nullumque illic reperientes, inito consilio, abstulerunt inde sacratissimum corpus, et summa cum letitia repedantes, applicuerunt non longe ab urbe Trano, quasi stadia fere duodecim. Illic vero gaudentes, et exultantes deposuerunt venerabile pignus. Auditio vero hoc, cunctus populus de sancti corporis adventione, cum ingenti letitia festinabant videre, quod desiderabant habere. Ad hujusmodi vero spectaculum omnis etas quæ poterat uterque sexus catervatim confluente, laudantes et benedicentes. Omnipotens magnalia, qui suis famulis tantum actalem dignatus est destinare Patronum.

*a
Solemniter
Tranum
transfertur.*

3 Tandem vero a Caninus Pontifex cum universo Clericorum comitatu, et populorum conventu præcedentium, atque sequentium, et cum omni cautela et devotione, suscepit sacratissimum pignus, et cum lampadibus, et thymiamatibus, cum lacrymis et canticis, ingressus est civitatem Tranensem, secum afferens tantum thesaurem usque in ecclesiam sanctam Dei Genitricis et perpetuae Virginis Mariae, in qua deposito tanto pignore; nec mora, letanter cives effodientes magno cum gudio ibidem oratorium e modo, quo idem gloriosus Confessor Christi apud Brundusium meruit, construxerunt, ubi cum omni diligentia honifice sacratissimum ejus condiderunt corpus agentes gratias Domino Iesu Christo, qui per suum Antistitem Leuci plura beneficia, admiranda virtutes illie exhibere dignatus est. In loco vero, quo prius depositum fuerat sacramentum illius corpus, non longe ab urbe eadem, ut præfatus sum, ædificaverunt basilicam in ejus honore et nomine consecratam, in qua devote petentes diversorum languorum suscipiunt sanitatem usque in hodiernum diem.

4 Accidit autem post longa annorum curricula, ut gens Ismaelitarum propter delicta populorum præfatum invaderet civitatem, et dirutis monibus, passimque per loca vicina dispersis habitatoribus, templo Sanctorum destrueret; et, quod diei nefas est, in quibus divina canebantur officia, irrationabilium animalium voces intonarent; et ubi Christianus populus vitæ cibum et potum sumebat, illie (proh dolor!) præsepiæ facta erant equorum, oratorium namque Beatissimi Confessoris in contemplatione et concultatione sine reverentia a Barbaris habebatur. Audiens itaque hoc vir quidam illustris genere, Beneventi Comes, quia venerabile et omni honore dignum sacratissimi Leuci corpus ab Ismaelitis pro nihilo haberetur, protinus eorum Principi studuit nuntiare, promittens plurima auri pondera se illi daturum, si pretiosum pignus ei daretur. Allactus vero ille auri cupiditate, tale dedit responsum, ut si promissum aurum deferret, nullatenus contradiceret de sancti corporis ablitione, et hoc jurejurando fide affirmavit. Tunc vero idem Comes gavisus gudio magno, dedit quod promiserat munus, et accepit glorioissimum pignus, cum omni diligentia et alacritate Beneventum perducens.

5 Sed Deus omnipotens nolens urbem Tranensem tanto frustrari Pontifice ac Patrono, effugatis hostibus dedit requiem fessis, et diu laborantes populos respirare permisit. Et quia tantum thesaurum perdidérant, magna afficiebant mæstitia: et cum anxie quererent, quo pacto adipisci possent admirabile corpus, consilio habito, Beneventum miserunt, ut si vellet idem Comes, datum munus acciperet, et oblatum in necessitate sanctum corpus sibi donaret. Qui

eum multum resistens, nollet satisfacere petentibus' tunc germanus ejus, qui cum æqua lance idem beatum pignus diviserat, inquit: Si vero dederitis mihi quantum pro toto corpore paganis tribuinus, integrum a me habebitis ejusdem corporis medietatem: sin alias, sine tanto thesauro ad propria remeabitis. Audientes itaque hoc, qui missi fuerant, quamvis tristes, tamen intra se colloqui taliter coepérunt: Melius, inquit, nobis est participes sancti corporis effici, et nobiscum partem afferre, quam cum rubore et confusione sine effectu repedare. Datoque auri pondere, suscepérunt integrum divisi corporis medietatem, et cum omni letitia devote attulerunt sacratissima Lipsana B. Leucii Confessoris in urbem Tranensem, ponentes ea per manus religiosorum Sacerdotum eo loco, quo prius fuerant cum omni cautela et reverentia collocata, glorificantes et collaudantes clementiam Redemptoris, qui afflictis Tranensis populis diuturnam hostium oppressionem abstulit, et concessit benignum tutorem atque custodem. Vir igitur ille non solum qui sanctum corpus, sumptu pretio, venderat, verum etiam qui ex eo propagati sunt in generatione et generatione, famis penuria cruciantur usque in hodiernum diem.

6 Interea Theodosius b Orietana Sedis Antistes cum Beneventano Principe caritatiam inierat amicitiam; in cuius dilectione confusus, petiit ab eo aliquantum partis pretiosi corporis. At ille petitionibus ejus satisfaciens summa cum diligentia concessit, quod fraterna devote caritas poscebat: suscipiensque tanti thesauri munus magna cum exultatione apud Brundusium loco pristino collocavit.

7 Ideoque, dilectissimi fratres, in hujus diei solennitate Beneventum gaudeat, et exultet Tranum, Brundusium lætetur, quia meruimus tantum ac talem habere Patronum. Idem enim beatissimus Christi Confessor cunctorum attendat affectum, exaudiat preces, et sicut in caelestibus regnî cum Sanctorum agminibus sine fine jubilat; ita et nos, qui ejus colimus celebratim in terris, perpetuas beatitudinis gaudii faciat esse consortes. Potens est enim gloriósus Antistes sua nos intercessione ab imminentibus liberare periculis, et a futuris adversis. Rogemus itaque cum toto cordis affectu, et nostri Patroni suffragia imploremus suppliciter, dicentes: S. Leuci adjuya nos, miserere supplicantibus te, succurre miseriis populorum tuorum, sentiamus patrocinium salutis tuae in tempore nostra necessitatis; attende vota, lacrymas respice, subveni afflictis, tuere pupilos, et viduas, protege Abbates, annue monachis, Praesules dirige, Clericos robora, memento Christianorum omnium, præcipue Joannis c Tranensis, Sipontini, atque Garganensis Archiepiscopi; nec non Pontificalis et Augustalis d Sinkelli, qui tua praे omnibus devotissime festa venerantur, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre et Spíitu sancto vivit et regnat Deus per infinita secula seculorum. Amen.

NOT. 146.

AUCTORE
ANONYMO.
EX MSS.

Pars media
restituitur
Tranensis.

b
Pars Brundu-
sinis.

Epilogus, cum
Sancti invoca-
tione.

c

d

a Ea Sedes cum Barensi unita nunc est.

b Uria, Υπίξ Γράις, et Οὐρία, atque Οὔρετον, vulgo nunc

Orta, urbs inter Brundusium et Tarentum, Episcopalis, sub Ar-

chiepiscopo Tarentino.

c Nunc Sipontinus, sive Manfredoniensis Archiepiscopatus

cum Montis Gargani Episcopatu conjunctus est, at non cum Tra-

nensi.

d Cum soleant scriptores præcipue sibi ipsis implorare San-

ctorum patrocinium, verisimile est hunc auctorem Syncellum

fuisse, cum solum Archiepiscopi et Syncelli peculariter mem-
nisse Sanctum veit.